

ІНФОРМАЦІЯ
щодо здійснення державної регуляторної політики
Адміністрацією Державної прикордонної служби України
у 2022 році

З 24 лютого 2022 року регуляторна діяльність здійснювалась Адміністрацією Державної прикордонної служби України в умовах широкомасштабної збройної агресії російської федерації проти України, правового режиму воєнного стану в Україні, що передбачає тимчасове обмеження деяких конституційних прав і свобод людини і громадянина та прав і законних інтересів юридичних осіб, ведення активних бойових дій у контрольованих прикордонних районах, тимчасової окупації російською федерацією деяких територій України, серед яких велика кількість населених пунктів, прилеглих до українсько-російського і українсько-білоруського державного кордону, а також до адміністративної межі між Автономною Республікою Крим та Херсонською областю, руйнування в результаті ракетних та артилерійських обстрілів значної кількості об'єктів Державної прикордонної служби України та знищення всієї документації тощо.

Основними завданнями Адміністрації Державної прикордонної служби України, на виконанні яких концентрувалась робота у сфері державної регуляторної політики у 2022 році, були:

забезпечення дотримання вимог Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» (далі – Закон) при плануванні, здійсненні регуляторної діяльності, відстеженні результативності регуляторних актів;

перегляд регуляторних актів на предмет їх відповідності законодавству та принципам державної регуляторної політики;

удосконалення законодавства з питань діяльності Державної прикордонної служби України шляхом розроблення і супроводження прийняття нового регуляторного акта.

З метою виконання зазначених завдань в Адміністрації Державної прикордонної служби України визначено посадову особу, на яку покладено повноваження з організації діяльності з питань реалізації державної регуляторної політики, а також було забезпечено:

проведення моніторингу законодавства, перегляд чинних регуляторних актів та розроблення нового регуляторного акта;

систематизацію регуляторних актів;

здійснення відстеження результативності регуляторних актів;

функціонування на офіційному вебсайті Державної прикордонної служби України (www.dpsu.gov.ua) розділу «Регуляторні акти», що складається з таких рубрик:

«Регуляторні акти», де наведено перелік діючих регуляторних актів;

«Проекти регуляторних актів»;

«Аналізи регуляторного впливу»;

«Звіти про відстеження результативності»;

«Інформаційне забезпечення», де окремо наведені повідомлення про оприлюднення проєктів регуляторних актів, План діяльності Адміністрації Державної прикордонної служби України з підготовки проєктів регуляторних актів та План-графік проведення заходів з відстеження результативності регуляторних актів Адміністрації Державної прикордонної служби України на відповідний рік, звіти щодо здійснення державної регуляторної політики.

З метою забезпечення відкритості процесу регуляторної діяльності протягом 2022 року було оприлюднено шляхом розміщення на вебсайті Державної прикордонної служби України 3 звіти про відстеження результативності регуляторних актів та інформацію щодо здійснення державної регуляторної політики Адміністрацією Державної прикордонної служби України у 2021 році.

Планом діяльності Адміністрації Державної прикордонної служби України з підготовки проєктів регуляторних актів на 2022 рік, затвердженим наказом Адміністрації Державної прикордонної служби України від 14 грудня 2021 р. № 83, передбачено розроблення проєкту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про відповідальність перевізників під час здійснення міжнародних пасажирських перевезень» (щодо посилення відповідальності за перевезення нелегальних мігрантів)» з метою посилення відповідальності перевізників за перевезення пасажирів без документів, необхідних для в'їзду до держави прямування або транзиту, а також врегулювання порядку розгляду й оскарження справ за невиконання перевізниками обов'язку перевірити перед початком міжнародного пасажирського перевезення такі документи.

Так у 2010 році Законом України «Про відповідальність перевізників під час здійснення міжнародних пасажирських перевезень» з метою імплементації положень статті 7 Конвенції Ради Європи про заходи щодо протидії торгівлі людьми (ратифікована Законом від 21 вересня 2010 р. № 2530-VI) запроваджено відповідальність підприємств (їх об'єднань), установ, організацій та фізичних осіб-підприємців, які здійснюють міжнародні пасажирські перевезення, за невиконання обов'язку перевірити перед початком міжнародного пасажирського перевезення наявність у пасажира документів, необхідних для в'їзду до держави прямування або транзиту. Відповідальність за такі порушення встановлена у виді штрафу, що на сьогодні становить суму від 8 500 грн до 17 000 грн (еквівалент від 210 до понад 410 євро).

З того часу відбулися значні інфляційні процеси, які знецінили суми цих штрафів, що стали значно меншими за суми коштів, які перевізники отримують від пасажирів за придбані ними квитки, а тому не відіграють необхідну превентивну роль. Відмічається щорічне зростання кількості вчинених перевізниками правопорушень. Якщо у 2014 році органами охорони державного кордону їх було виявлено 309 (оштрафовано перевізників на

загальну суму 3,9 млн грн), у 2016 році – 397 (5,2 млн грн), а у 2018 році – 574 (8,9 млн грн), то у 2019 році їх було виявлено вже 983 (15,8 млн грн).

Крім того, наявна дискреція щодо встановлення суми штрафу, який накладається на перевізників, створює певні корупціогенні передумови.

Зазначені обставини обумовлюють необхідність збільшення та встановлення фіксованої штрафної санкції за вчинення міжнародними перевізниками таких порушень.

Також потребує врегулювання низка процесуальних питань щодо здійснення провадження у справах, зокрема, стосовно порядку та строків вручення протоколів і постанов перевізнику чи його представництву в Україні, деталізації порядку та строків набрання чинності постанов, їх оскарження та виконання. Не менш важливо вирішити проблему невиконання перевізниками накладених на них стягнень, які тривалий час залишаються несплаченими.

На етапі обговорення ідеї та концепції вказаного законопроекту до його розроблення долучились народні депутати України, які в подальшому з власної ініціативи внесли його на розгляд Верховної Ради України (реєстр. № 6455 від 21.12.2021).

Протягом 2022 року Адміністрацією Державної прикордонної служби України здійснювалось супроводження розгляду зазначеного законопроекту в комітетах Верховної Ради України. За результатами цієї роботи Комітетом з питань транспорту та інфраструктури було ухвалено рішення рекомендувати Верховній Раді України за результатами розгляду прийняти законопроект за основу з урахуванням пропозицій комітету. Наразі законопроект очікує розгляду Верховною Радою України.

Здійснюючи регуляторну діяльність у 2022 році, Адміністрація Державної прикордонної служби України забезпечила:

розроблення проекту регуляторного акта відповідно до Плану діяльності Адміністрації Державної прикордонної служби України з підготовки проектів регуляторних актів на 2022 рік, затвердженого наказом Адміністрації Державної прикордонної служби України від 14 грудня 2021 року № 83;

відстеження результативності регуляторних актів;

перегляд регуляторних актів;

систематизацію регуляторних актів;

недопущення прийняття регуляторних актів, які є непослідовними або не узгоджуються чи дублюють діючі регуляторні акти;

оприлюднення інформації про здійснення державної регуляторної політики.

Перегляд регуляторних актів протягом року здійснювався з власної ініціативи, зокрема на підставі аналізу звітів про відстеження їх результативності, а також аналізу запитів і звернень юридичних та фізичних осіб. З цією метою проводились засідання постійно діючої Комісії Адміністрації Державної прикордонної служби України з перегляду нормативно-правових актів.

Протягом звітнього періоду здійснювалися заходи з відстеження результативності 3-х регуляторних актів, з яких 2 – повторні відстеження результативності, 1 – періодичне, а саме:

1) постанови Кабінету Міністрів України від 04 серпня 2021 р. № 890 «Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України з питань прикордонного режиму» (повторне);

2) наказу Міністерства внутрішніх справ України від 29 вересня 2021 р. № 727 «Про внесення змін до наказу Адміністрації Державної прикордонної служби України від 18 квітня 2005 року № 291», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 02 грудня 2021 р. за № 1560/37182 (повторне);

3) наказу Адміністрації Державної прикордонної служби України, Міністерства фінансів України, Міністерства інфраструктури України від 27.04.2012 № 291/506/228 «Про затвердження Порядку подання авіаперевізниками або уповноваженими ними особами попередньої інформації про пасажирів, імпорتنі та транзитні вантажі, які перевозяться повітряними суднами, органам охорони державного кордону та митним органам», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 11.05.2012 за № 740/21053 (періодичне).

Слід зауважити, що у зв'язку з широкомасштабною збройною агресією російської федерації проти України і введенням 24 лютого 2022 року правового режиму воєнного стану в Україні з об'єктивних причин зібрати статистичні показники, що стосуються реалізації одного з регуляторних актів, було неможливо, у зв'язку з чим оцінка результатів його реалізації не проводилась, а по двом іншим регуляторним актам статистичні показники було зібрано за обмежений період, що позбавило можливості визначити ступінь досягнення мети цих регуляторних актів.

Відповідно до вимог Закону звіти про відстеження результативності зазначених регуляторних актів, а також інформація про здійснення Адміністрацією Державної прикордонної служби України державної регуляторної політики у 2021 році були направлені до Державної регуляторної служби України і оприлюднені на офіційному вебсайті Державної прикордонної служби України.

Розроблення проєктів регуляторних актів у 2023 році в Адміністрації Державної прикордонної служби України не планується, у зв'язку з чим відповідний план не затверджувався. Разом з тим якщо протягом 2023 року потреба в розробленні проєктів регуляторних актів виникне, зазначений план буде затверджено в установленому порядку.

Відстеження результативності регуляторних актів у 2023 році відповідно до Закону не передбачено, тому відповідний план-графік не затверджувався.

Підсумовуючи викладене, реалізація Адміністрацією Державної прикордонної служби України державної регуляторної політики у 2022 році здійснювалась у надскладних умовах правового режиму воєнного стану і ведення активних бойових дій. Незважаючи на це, основні принципи державної

регуляторної політики (доцільність, адекватність, ефективність, збалансованість, передбачуваність, прозорість та врахування громадської думки) Адміністрацією Державної прикордонної служби України в цілому було дотримано.

Голова Державної прикордонної
служби України

Сергій ДЕЙНЕКО